

MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

DIREKTORIAUS 2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2016 m. kovo 4 d. Nr. R2 – 16

Molėtai

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – viešoji biblioteka) yra Savivaldybės biudžetinė įstaiga, vykdanči bibliotekų veiklą ir veikianti informacijos sklaidos, kultūros ir švietimo srityse. Viešoji biblioteka kaupia, tvarko ir saugo gyventojų poreikius tenkinančią, universalų knygų, tęstinių spaudinių, periodinių leidinių, elektroninių ir kitų dokumentų fondą, teikia informacines ir kultūrinės, edukacines paslaugas vartotojams, dalyvauja formuojant Lietuvos bibliotekų dokumentų fondą ir kuriant bibliotekų informacijos sistemą. Pagrindinė veiklos rūšis – bibliotekų veikla, kodas 91.01100. Įstaigos vadovė –Virginija Raišienė, išsilavinimas – aukštasis universitetinis, vadybinė patirtis – 22 metai.

1.Trumpa įstaigos veiklos rezultatų apžvalga.

2015 m. pradžioje bibliotekos tinkle – viešoji biblioteka ir 24 kaimo bibliotekos, iš kurių 7 sujungtos su kaimo mokyklų bibliotekomis. Pagrindinis bibliotekų uždavinys buvo pritraukti naujus vartotojus, teikiant ne tik tradicines, bet ir naujas paslaugas.

2015 metų pradžioje Molėtuose po renovacijos duris atvėrė moderni viešoji biblioteka. Vartotojų patogumui bibliotekoje sukurtos erdvės mokymuisi, savišvietai ir laisvalaikio praleidimui. Skaitytojų ir darbuotojų patogumui įdiegta savitarnos sistema, kurią sudaro automatizuota praėjimo vartelių bei incidentų stebėjimo ir registravimo sistema, elektroninis savitarnos knygų išdavimo ir grąžinimo įrenginys, savitarnos knygų grąžinimo įrenginys. Šis įrenginys labai populiarus, nes grąžinti knygas galima neįėjus į biblioteką bet kuriuo paros metu. Bibliotekos pastato ketvirtame aukšte įrengta 50 vietų nauja moderni konferencijų salė, kuria nemokamai naudojasi ne tik molėtiškiai, bet ir dažnokai nuomojasi įvairios firmos ir verslo įmonės.

2015 metais viešosios bibliotekos ir kaimo bibliotekų paslaugomis naudojosi 5573 vartotojai (2014 m. – 5545) t.y. 28 vartotojais daugiau. Iš jų – 1441 vaikas. Iš viso bibliotekose apsilankė 135040 lankytojų. Interneto paslaugomis naudojosi 2788 (2014 m. – 3252) vartotojai, t. y. 50 % visų registruotų vartotojų. Interneto vartotojų kasmet mažėja, nes vis daugiau žmonių, ypač jaunimas, įsigyja modernius mobiliuosius įrenginius. Siekiant pritraukti daugiau vartotojų, bibliotekose organizavome įvairius mokymus gyventojams. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų bendra trukmė (valandomis) dokumentų fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais 1414 val. Viešoji biblioteka ir VIPT asociacija įgyvendino projektus „Įgalinantis metaraštingumas skaitmeninei visuomenei“ ir „Informacinis raštingumas ir saugumas virtualioje erdvėje“, kurių metu bibliotekininkai ir bibliotekų lankytojai dalyvavo mokymuose, įgijo naudingų žinių ir įgūdžių. Naudos gavėjo ir partnerio teisėmis dalyvaujame Utenos A. ir M. Miškinų viešosios bibliotekos vykdomame projekte „Sutrikusios raidos vaikų bendrųjų gebėjimų ir socialinių įgūdžių ugdymas bibliotekose panaudojant tikslinius žaidimus bei kompiuterines ir aplinkos technologijas“. Vaikų literatūros skyriuje įkurtas mobilus tikslinių žaidimų centras, kuriame pradėtos naudoti ne tik kompiuterinės, bet ir aplinkos technologijos – vaikai tikslinius žaidimus gali žaisti ne tik prie kompiuterių, bet ir naudodami kitas metodologijas: judesio atpažinimo technologijas, šiuo metu populiarią robotiką. Bibliotekų kompiuteriuose įdiegtas lietuvių kalbos ir socialinių įgūdžių lavinimo žaidimas „Pagalbininkas“. 11 viešosios ir kaimo bibliotekų darbuotojų, baigę atitinkamus mokymus, tapo tikslinių žaidimų instruktoriais ir pradėjo dirbti su vaikais, juos instruktuoti ir konsultuoti. Bibliotekoje įsikūrė robotikos klubas, kurį lanko apie 30 vaikų. Iš projekto įrangos gauta už 4851 Eur. Dalyvavome VŠĮ „Užsienio kalbų mokymo centro“ projekte „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra per savanoriškos veiklos stiprinimą bibliotekose/ Bibliotekos jaunimui“ ir VŠĮ „Darnaus vystymo projektai“ – projekte „Jaunimo profesinių, socialinių ir verslumo kompetencijų stiprinimas jaunų bedarbių tarpe“. Bibliotekose savanoriavo ir savo įgūdžius tobulino 15 jaunų žmonių, iš kurių po projekto įsidarbino net 12.

Rajono bibliotekos prisidėjo prie bendruomenių aktyvinimo, mokymosi visą gyvenimą skatinimo, socialinės atskirties mažinimo, stengėsi būti atviros visiems bendruomenės nariams. Džiaugiamės, kad molėtiškiai skaito knygas, domisi literatūra, kaimo bibliotekose labai skaitomi laikraščiai ir žurnalai. Už Kultūros ministerijos skirtus 13074 Eur įsigyta 1926 fiz. vnt. dokumentų. Už 10000 Eur bibliotekoms užsakyti periodiniai leidiniai. Paramos būdu gauta 2769 knygos už 9482 Eur. Bibliotekose dokumentų išduota 169241 fiz. vnt. (2014 m. –168452) tai yra 789 fiz. vnt. daugiau, negu 2014 metais. Viešoji biblioteka skaitytojams siūlė naudotis ir elektroninių knygų skaityklėmis, o bibliotekų lankytojai visose bibliotekose galėjo nemokamai į savo mobiliuosius įrenginius parsisiųsti „Vyturio“ leidyklos e- knygas ir jas skaityti.

Nors renginių organizavimas nėra pagrindinė bibliotekos funkcija, bet tai puiki galimybė pritraukti į bibliotekas ir neskaitančius gyventojus. 2015 m. bibliotekose buvo organizuota 783 renginiai (2014 m. – 704). Jau šešioliktus metus bibliotekos dalyvavo Šiaurės šalių bibliotekų savaitėje. Šių metų tema „Draugystė Šiaurės šalyse“ organizuota daug įdomių renginių tiek mažiems, tiek dideliems, o Nacionalinė bibliotekų savaitė „Biblioteka: informacija ir žinios – kiekvienam“ nuvilnijo renginiais po visą rajoną. Gyventojai buvo pakviesti į tradicinę knygų mugę, Europos dienos šventę, bibliotekose vyko literatūrinės kūrybinės popietės, susitikimai, garsiniai skaitymai ir kiti literatūriniai renginiai. Per Molėtų miesto šventę pirmą kartą laikinai tapome gyvąja lauko biblioteka. Savivaldybės aikštėje, greta kitų prekeivių, dvi dienas biblioteka kvietė molėtiškius ir svečius, mažus ir didelius maloniai praleisti laisvalaikį: lauke prie apskrito stalo išgerti arbatos, skaitant periodiką, piešti piešinius, spręsti kryžiažodžius, rašyti linkėjimus Molėtams, kurti knygos žymeles, bendrauti. Viešojoje bibliotekoje susikūrusio senjorų klubo nariai, kartą į mėnesį susitikdami bibliotekoje, organizavo kūrybines popietes „Džiugesio valandos“, bendravo tarpusavyje, dalyvavo bibliotekos renginiuose. „RV Agentūra“ vykdomame projekte „Kita forma“ biblioteka dalyvavo visose veiklose: seminaruose, praktiniuose užsiėmimuose ir konkurse, kuriame Molėtų bibliotekos atstovas A. Žukauskas neprofesionalų grupėje tapo nugalėtoju.

Gruodžio mėnesį rajono bibliotekos, atsiliepdamos į LR Prezidentės „Knygų Kalėdų“ akciją, kvietė lankytojus į bibliotekas dalyvauti renginiuose, skaityti knygas, jas dovanoti bibliotekoms, diskutuoti. Iš viso suorganizuota 48 renginiai, iš jų 2 – su Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namų auklėtiniais. Organizuoti renginius padėjo 101 savanoris. 117 asmenų ir 8 organizacijų geros valios dėka bibliotekos lentynas papildė 558 naujomis knygomis. Iš LR Prezidentės biblioteka gavo padėkos raštą.

Projektas „Kūrybinio jaunimo sambūris“ buvo skirtas jaunimo kūrybinės saviraiškos poreikių tenkinimui. Jį vykdėme kartu su literatų brolija. Projektui „Tolimi kraštai – artimi gyvenimai“ Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje skyrė dalinį 1000 Eurų finansavimą ir įvairūs renginiai vyko visose bibliotekose.

Biblioteka kūrė savo įvaizdį. Apie rajono bibliotekas spaudoje buvo išspausdinta 103 straipsniai (Iš jų: 3 – respublikinėje, 100 – vietinėje spaudoje). Bibliotekų darbuotojai parašė 31 straipsnį vietinėje spaudoje. Straipsniuose buvo rašoma apie bibliotekos teikiamas paslaugas, vykdomus projektus, organizuojamus renginius ir modernių informacinių technologijų diegimą bibliotekose. Informacija apie bibliotekų veiklos aktualijas ir renginius talpinama bibliotekos interneto portale www.moletai.rvb.lt. Svetainėje rasite informaciją apie kraštiečius, kurių gyvenimas, profesija ar pomėgis yra susijęs su literatūra, kūryba. Skaitytojai gali internetu užsisakyti arba rezervuoti jiems reikiamas knygas ar kitus dokumentus, rasti straipsnius apie Molėtų rajoną ir jo žmones, išspausdintus respublikinėje spaudoje. Bibliotekos socialinės medijos paskyra Facebook 2015 metų pabaigoje turėjo 362 nuolatinis sekėjus. Vidutiniškai per savaitę bibliotekos Facebook pranešimus perskaito apie 1000 žmonių.

2015 metais paskelbti Martyno Mažvydo bibliotekos kartu su Lietuvos apskričių viešosiomis bibliotekomis 2013/2014 metais suorganizuoto ir atlikto tyrimo „BIX (Bibliotekų indeksas) metodikos tinkamumas vertinant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą“ rezultatai. Molėtų viešoji biblioteka sulaukė aukšto įvertinimo savivaldybių viešųjų bibliotekų reitinge – iš viso gavo 3 žvaigždutes iš 4 galimų surinkti žvaigždučių ir aukščiausioje grupėje atsidūrė du kartus.

2. Pagrindiniai įstaigos vadovo metų veiklos rezultatai pagal pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas. Svarbiausios iniciatyvos ir spęstos problemos.

Viešosios bibliotekos veikla buvo organizuota vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu ir darbo kodeksais, Lietuvos Respublikos Bibliotekų įstatymu ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymais, Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, viešosios bibliotekos nuostatais, kitais teisės aktais. Skirtus savivaldybės ir valstybės biudžeto asignavimus naudojome pagal nustatytą paskirtį įstaigos programoms vykdyti. (Priedama lentelė – priedas Nr. 1). Metus baigėme su 1, 5 tūkst. Eurų kreditiniais įsiskolinimais už komunalines ir kitas paslaugas.

Parengtos ir patvirtintos naujos bibliotekos vidaus darbo taisyklės. Parengtas ir patvirtintas bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašas, atestavimo komisijos darbo reglamentas ir rugpjūčio mėn. atlikta bibliotekininkų atestacija. Atestuoti visi 38 bibliotekiniai darbuotojai, patvirtintos naujos darbuotojų pareigos, nustatyti atitinkami tarnybinių atlyginimų koeficientai. Darbuotojai skatinti ir motyvuoti tobulintis ir kelti kvalifikaciją. 2015 metais iš viso 41 darbuotojas kvalifikaciją kėlė įvairiuose kursuose, stažuotėse, seminaruose (2014 m. – 25) 178 kartus (2014 m. – 70).

Aplankytos visos 24 kaimo bibliotekos, susitikta su seniūnais, mokyklų vadovais, aptartos įvairios bendros veiklos. Džiaugiamės rajono valdžios ir politikų teigiamu požiūriu į kaimo bibliotekas. Joniškio biblioteka perkelta į daigafunkcinį centrą, Verbiškių bibliotekoje sudėti nauji langai ir įrengtas šildymas, Suginėčių biblioteka bus iškelta į jaukias, renovuotas patalpas.

Projekto „Bibliotekos pažangai 2“ kvietimu kvalifikaciją kėliau mokymuose „Pokyčių valdymas“, „Atstovavimas ir partnerysčių kūrimas“. Dalyvavau 2 - jose tarptautinėse konferencijose, išvykoje į Balkanų šalių bibliotekas, darbo grupėse, sprendžiant aktualius kultūros ir bibliotekų klausimus, daugelyje kitų seminarų ir mokymų. Darbuotojams suorganizuoti 5 seminarai, 5 pasitarimai, kas mėnesį vyko gamybiniai pasitarimai. Visuose daryti pranešimai, spręstos įvairios problemos. Konferencijoje Klaipėdoje „Tarptautinis tarpregioninis dialogas – pokyčių valdymas, patirties sklaida ir partnerystė“ parengiau ir pristačiau pranešimą „Biblioteka ir kultūrinis turizmas Molėtų rajone“. Parengiau 3 projektus, deja, laimėjo tik vienas „Tolimi kraštai – artimi gyvenimai“. Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje skyrė dalinį 1000 Eur finansavimą, įvairūs renginiai vyko visose bibliotekose. Inicijavau dar 5 projektų rengimą, deja, visi jie nesurinko reikiamo balų skaičiaus. Esu bendro su Utenos A. ir M. Miškininių viešąja biblioteka vykdomo projekto „Sutrikusios raidos vaikų bendrųjų gebėjimų ir socialinių įgūdžių ugdymas bibliotekose panaudojant tikslineis žaidimus bei kompiuterines ir aplinkos technologijas“ koordinatorė, atsakinga už projekto eigą Molėtų rajone. Taip pat koordinavau kitus kartu su partneriais vykdytus projektus, minėtus 1 – oje dalyje.. Užmegzti ryšiai su naujais partneriais: leidykla „Vyturys“, Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutu, AB Lietuvos Radijo ir televizijos centru, kavine „Zodiakas +“. Džiaugiamės naujais ryšiais su Aida Sullivan (Kezytė) iš Kanados ir jos dovanotomis retomis lietuviškomis knygomis, kurias surinko jos a. a. tėvas Vladas Kezys, prieš karą mokytojavęs Molėtų rajone ir emigravęs į Kanadą. Palaikomi ryšiai su visomis respublikos bibliotekomis, daugeliu leidyklų, rajono švietimo, kultūros, socialinėmis ir sveikatos priežiūros įstaigomis, seniūnijomis, bendruomenių centrais, kraštiečiais.

3. Nauji einamųjų metų uždaviniai ir laukiantys iššūkiai.

1. Aktyviai dalyvauti projektinėje veikloje, ieškoti naujų veiklos formų, skatinant mokymąsi visą gyvenimą.
2. padidinti bibliotekos teikiamų paslaugų skaičių 2 naujomis moderniomis paslaugomis;
3. siekiant pritraukti jaunimą, kaimo bibliotekose įkurti ne mažiau 2 atvirų jaunimo erdvių ir parengti darbuotojus darbui su jaunimu;
4. aktyvinti darbą su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais (užmegzti ryšius su ne mažiau 5 kraštiečiais);
5. parengti bibliotekos nuostatų naujos redakcijos projektą;
6. į savanorišką veiklą bibliotekose įtraukti ne mažiau 10 savanorių;
7. inicijuoti mažiausiai 2 kaimo bibliotekų remontą, kad jos taptų jaukiomis, šiltomis ir patraukliomis bendruomenių susibūrimo vietomis.

Virginija Raišienė

Priedas Nr. 1

Eil. Nr.	Pavadinimas	2014 metai	2015 metai	Pastabos
1.	Darbuotojų skaičius	49	49	
2.	Etatų skaičius	39,5	39,5	
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos (tūkst. Eurų)	295,8 (1021,2 Lt) 257,9 (890,5 tūkst. Lt) darbo užmokesčiui	342,9 (297,4 darbo užmokesčiui)	
4.	Lėšos už teikiamas paslaugas (tūkst. Eurų)	0,8 (2,9 tūkst. Lt)	1,0	
5.	Projektinės ir rėmėjų lėšos (tūkst. Eurų)	27,6 (95,5 tūkst. Lt)	15,3	
6.	Valstybės biudžeto lėšos (tūkst. Eurų)	166,4 (574,4 tūkst. Lt.) - 13,1 (45,3 tūkst. Lt) - dokumentų įsigijimui, 19,3 (66,8 tūkst. Lt) darbo užmokesčiui, 134 (462,3 tūkst. Lt) – įranga ir baldai	26,8 (13,1 dokumentų įsigijimui, 13,2 darbo užmokesčiui, 0,5 įranga)	
7.	Lankytojų skaičius	137.739	135.040	
8.	Renginių skaičius	704	783	
9.	Darbuotojų atlyginimo vidurkis (tūkst. Eurų)	0,4 (1,5 tūkst. Lt)	0,57	